M. P. Dekker, L. J. J. Dorrestijn en F. J. M. Visser

resp. majoor der genie, artillerie en genie

Geniesteun

Verlegging van het zwaartepunt noodzakelijk?

In een organisatie die sterk aan beweging onderhevig is, zoals de KL, is het noodzakelijk zich van tijd tot tijd af te vragen of men bezig is de goede dingen te doen en niet ,,slechts" de dingen goed te doen. De uitvoerders zijn daarbij verantwoordelijk voor het laatste: zij dienen de bestaande eenheden in een optimale toestand van operationele inzetbaarheid te brengen en zijn daartoe druk doende het materieel in goede staat te houden, het personeel individueel en in eenheidsverband te oefenen en trachten daarbij zoveel mogelijk te voldoen aan de eisen die aan de eenheden worden gesteld. Hogere staven moeten daarbij de voorwaarden scheppen om de taak goed te kunnen uitvoeren, ook op lange termijn.

Willen de eenheden in staat zijn hun taken adequaat uit te voeren, dan moeten zij beschikken over voldoende en goed materieel, voldoende en goed opgeleid (en gemotiveerd) personeel en, last but not least, zijn ingedeeld in de juiste organisatievormen en beschikken over doelmatige procedures.

Mede als gevolg van de beschikbaarheid van relatief goedkoop personeel in verhouding tot de kosten van materiële geniemiddelen, vertoonde de naoorlogse genieorganisatie in eerste instantie nog het beeld van eenheden met veel (weinig geschoold) personeel. Een groot deel van de geniewerkzaamheden kon toen zonder bezwaar met spierkracht en ongehinderd door vijandelijke acties, worden uitgevoerd. Geleidelijk heeft dit beeld wijziging ondergaan; personeel werd duurder en moest derhalve schaarser worden ingedeeld. Bovendien vereisten het optreden van de manoeuvre-eenheden en de vijandelijke mogelijkheden dat de geniewerkzaamheden binnen een kortere tijd konden worden verricht, in nauwe coördinatie met de te steunen eenheid en zo nodig ,,in het zicht van de vijand". De Engelse genie had met dergelijke tactische aspecten reeds ervaring opgedaan in de Tweede Wereldoorlog en in het verloop daarvan een grote verscheidenheid aan gepantserde gevechtssteunmiddelen ontwikkeld. Ook in de KL deden gepantserde genisten en speciale werktuigen hun intrede.

Reeds lange tijd heeft de organisatie van de genie geen ingrijpende wijzigingen meer ondergaan, hoewel zich een aantal belangrijke invloeden op haar taakuitvoering doet gelden. De vraag dringt zich dan ook steeds meer op of de huidige wijze van organisatie van de genie-eenheden moet worden gehandhaafd. In dit artikel zal worden getracht na te gaan of er redenen zijn de organisatiestructuur van de genie te wijzigen en, zo ja, hoe die dan eruit zou kunnen zien.

Dit artikel is geschreven op persoonlijke titel en mag derhalve niet worden opgevat als officieel standpunt van de Landmachtstaf. De redactie wacht — evenals de auteurs — met belangstelling reacties van de lezers af.

Invloeden op de taakuitvoering

Zoals reeds gesteld tekenen zich de laatste jaren enkele belangrijke invloeden af met betrekking tot de taakuitvoering van genie-eenheden, nl. de gewijzigde vorm van het verdedigende gevecht, en de invoering van nieuw materieel, waarbij de neiging ontstaat steeds meer gespecialiseerd personeel en materieel, dat slechts geschikt is voor één bepaalde taak, in de organisatie op te nemen.

De gewijzigde vorm van het verdedigende gevecht

De nieuwe gevechtshandleiding heeft een drastische wijziging gebracht in de uitvoering van het verdedigende gevecht. Kenmerkend is vooral de grotere beweeglijkheid van het gevecht teneinde flexibeler te kunnen reageren op het optreden van

de vijand en tevens een beter gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden die het terrein biedt. Dat stelt echter hoge eisen aan de uitvoering en dus ook aan de planning van de gevechtsondersteuning door de genie.
Het optreden van genie-eenheden was altijd nogal afhankelijk van het vooraf kunnen plannen van de werkzaamheden, teneinde de schaarse capaciteit zo efficiënt mogelijk te kunnen inzetten. Daarbij was de grondgedachte dat eenheden op een hoger niveau efficiënter konden worden ingezet omdat daar een beter inzicht was in de noodzakelijke prioriteiten. Dat hierdoor eenheden op lager niveau (i.c. brigade) minder flexibel werden was niet zo'n groot nadeel, omdat het verdedigende gevecht (de belangrijkste gevechtsvorm) relatief lang tevoren kon worden gepland. Daarbij werd door een brigade bovendien veelal slechts één lijn voorbereid. Bij de voorbereiding van de verdediging moet dan ook vrijwel altijd de geniecapaciteit van de brigade worden vergroot door toevoeging van een extra compagnie of zelfs een extra bataljon.
Door de grotere beweeglijkheid en de toegenomen snelheid van het verdedigende gevecht weegt het nadeel dat de brigade voor haar geniesteun gedeeltelijk afhankelijk is van steun van een hoger niveau, steeds zwaarder. Hierdoor is een behoefte ontstaan op brigadeniveau meer geniecapaciteit dan voorheen organiek onder bevel te hebben. Verder gaat de nieuwe gevechtshandleiding uit van een optreden in meer lijnen met daarbij in iedere lijn twee manoeuvre-eenheden voor. Met de huidige capaciteit (zowel voor planning als uitvoering van de werkzaamheden) die bij de brigade is ingedeeld, is dit optreden niet goed te steunen; de pantsergeniecompagnie is immers ingedeeld in drie pelotons. Voorts moet worden opgemerkt dat, terwijl in de voorste lijn het gevecht metterdaad wordt gevoerd, men in de tweede lijn nog bezig is met voorbereidingen. Dat vergt derhalve van de staf van de pantsergeniecompagnie het verdelen van de aandacht over enerzijds de voorbereiding volgens plan van een tweede lijn en anderzijds het van minuut tot minuut volgen van de, meestal hectische, ontwikkelingen van het gevecht in de voorste lijn.

De invoering van nieuw materieel waarbij de neiging ontstaat steeds meer gespecialiseerd personeel en materieel, dat slechts geschikt is voor een bepaalde taak, in de organisatie op te nemen

Niet alle geniewerkzaamheden kunnen met machines worden verricht en het is de vraag of wij dit moeten betreuren. Het leggen van mijnen in een bosrand of een boscomplex kan uiteraard ook mechanisch worden gedaan, mits vooraf een bomenrooimachine het spoor baant; of dit echter tot een optimaal resultaat zal leiden . . .? Er zijn nog andere grenzen aan de tactische en technische wenselijkheid van vergaande mechanisatie. In het bijzonder kan de neiging tot „specialisatie" van machines, personeel en eenheden — ondanks de kwaliteitsvoordelen — tevens aanleiding zijn tot negatieve consequenties.

In de KL-plannen is de invoering van vele soorten nieuw materieel opgenomen. Het gaat daarbij met name om materieel waarmee tijdrovende zaken als het leggen van mijnenvelden en het maken van vernielingen veel sneller kunnen worden uitgevoerd. Wij noemen het invoeren van de mechanische mijnenlegger, van verstrooibare mijnen, van nieuwe springmiddelen die aanzienlijk sneller werken mogelijk maken, en nieuw materieel voor gevechtsovergangen. Ondanks het feit dat al deze middelen sneller en minder arbeidsintensief werken mogelijk maken, is tot nu toe niet te merken dat personeel wordt ingeruild tegen materieel. Integendeel, al deze moderne middelen hebben behalve materiële ook personele uitbreidingen tot gevolg gehad. De genie-eenheden op de diverse niveaus worden dan ook alleen maar groter en daarmee logger. Zo is een pantsergeniecompagnie, die eigenlijk beweeglijker zou moeten worden, inmiddels gegroeid tot een „kolos" van ca. 250 man met ca. 65 voertuigen en machines. De genie-eenheden zullen daardoor steeds minder in staat zijn het gevecht adequaat te steunen; dit ondanks het ten koste van veel geld invoeren van moderne middelen.
Er moet worden gestreefd naar een efficiënt gebruik van middelen. Zulks betekent in concreto een streven naar een organisatie van de gevechtsondersteunende eenheden met een zo gering mogelijke omvang terwijl de taken met verantwoord resultaat moeten kunnen worden uitgevoerd. (Dit zelfde geldt uiteraard ook voor staven van manoeuvre- en logistieke eenheden.) Een machine of eenheid die slechts voor één taak geschikt is, staat

werkloos op het moment dat aan die specifieke capaciteit geen behoefte is. Een hoge mate van specialisatie is dus vaak niet kosteneffectief. Er dient dan ook te worden gestreefd naar eenheden en werktuigen die zo veel mogelijk ,,multi-purpose" zijn. Dat streven kent echter zijn grenzen. Machines die voor meer doeleinden worden geconstrueerd kosten veel geld, zijn doorgaans gecompliceerd en onderhoudsintensief en kunnen niet alle taken even goed verrichten. Voor parate eenheden kan de duur van de eerste oefening een beperking opleggen voor het langdurig opleiden en oefenen van personeel bij ,,multi-purpose"-eenheden.
Ondanks de wenselijkheid personeel en materieel veelzijdig te laten zijn, is binnen de genie een beweging waarneembaar voor iedere taak een gespecialiseerde machine te verwerven en daaraan ,,dedicated" personeel en gerelateerd materieel te koppelen, zoals vrachtauto's voor herbevoorrading. Wij wijzen in dit verband op de oprichting van twee vouwbrugcompagnieën, de invoering van mechanische mijnenleggers enz.
Uit het voorgaande kan worden geconcludeerd dat de genie-eenheden een ontwikkeling doormaken, tegengesteld aan de ontwikkeling van de eisen die aan hen worden gesteld. Er is dan ook reden zich te bezinnen op de vraag of de huidige organisatievormen van de genie-eenheden moeten worden gehandhaafd.

Criteria waaraan genieorganisaties zouden moeten voldoen

De criteria waaraan de gewenste mate van veelzijdigheid van een (genie)eenheid zou kunnen worden getoetst, zijn af te leiden uit de twee invloedsfactoren.
Allereerst moet een toekomstige genieorganisatie zodanig zijn dat er op brigadeniveau meer organieke capaciteit ter beschikking komt voor planning en uitvoering van de werkzaamheden. Uiteraard zal dat tot gevolg hebben dat ook de genieorganisaties op legerkorpsniveau niet onberoerd kunnen worden gelaten.
Ten tweede dient een toekomstige genieorganisatie zoveel mogelijk te zijn opgebouwd uit ,,multi-purpose"-eenheden. Slechts in de gevallen dat specialisatie onontkoombaar is, moet daartoe worden overgegaan.

Meer capaciteit op brigadeniveau

Dit eerste criterium voor de gewenste aanpassingen van de genieorganisatie aan de beschreven invloedsfactoren (ontwikkelingen) houdt geen onbeperkte prioriteit ten koste van andere tactische niveaus in. Als randvoorwaarde geldt dat op legerkorpsniveau de minimaal benodigde capaciteit beschikbaar dient te blijven om taken op dat niveau en het divisieniveau te kunnen vervullen. Bovendien wordt de wijze waarop de genoemde tactische niveaus van de benodigde middelen (kunnen) worden voorzien in sterke mate mede bepaald door de bestaande organisatie en de beschikbare uitrusting.

Streven naar eenheden met veelzijdige inzetmogelijkheden

Het tweede criterium kan niet geheel onafhankelijk van het capaciteitsprobleem worden bezien. Meer doen in minder tijd leidt doorgaans op het laagste niveau tot specialisatie. De veelzijdigheid van een eenheid dient dan ook niet uitsluitend te worden gevonden in indeling van veelzijdig (duur) materieel, doch vooral in de formatie van eenheden die beschikken over meer soorten machines en het benodigde personeel in optimale verhoudingen. De verhoudingen van de in te delen middelen zijn afhankelijk van de taken, en verschillen derhalve op brigade- en legerkorpsniveau.

Mogelijke wijze van organisatie

Op welke wijze kan nu gevolg worden gegeven aan de eisen die aan de genieorganisaties worden gesteld?
Teneinde beweeglijker en flexibeler te zijn, is het onontkoombaar genie-eenheden kleiner te maken. De pantsergeniecompagnie in haar huidige vorm is een compagnie die reeds uit haar krachten is gegroeid. Zij is zo ,,sterk" geworden, dat zij de taken die haar worden opgedragen niet meer in het gewenste tijdschema en met de vereiste flexibiliteit kan uitvoeren.
Om in meer lijnen te kunnen optreden, dient de genie-eenheid op brigadeniveau te zijn opgebouwd uit ten minste twee eenheden. Aangezien de taken in de voorste lijn veelal onder gevechtsomstandigheden moeten plaatsvinden, ligt het voor de hand hiervoor een eenheid ter beschikking

te houden die gepantserd is en bovendien de manoeuvre-eenheden in het terrein kan volgen. Daarbij gaan de gedachten dan snel in de richting van een eenheid, uitgerust met lichtgepantserde terreinvaardige voertuigen. Een eenheid samengesteld uit twee pantsergeniepelotons lijkt voldoende. De beide pelotons dienen daarbij ongeveer de uitrusting te hebben als bij de huidige pantsergeniepelotons is ingedeeld of een kleine uitbreiding te krijgen. In de tweede lijn zullen de werkzaamheden veel meer een voorbereidend karakter hebben. Hier zijn eveneens twee pelotons nodig, maar van pantsering en terreinvaardigheid kan worden afgezien. Twee genieveldpelotons, uitgerust met wielvoertuigen, lijken voldoende.

Om optimaal profijt te trekken uit de mogelijkheden die door de techniek nu en in de toekomst worden geboden, dienen reeds op brigadeniveau in ruime mate geniemachines te worden ingedeeld. Daarbij moet worden gedacht aan de drie hoofdtaken van de genie: contramobiliteit, mobiliteit en verminderen van de eigen kwetsbaarheid. Er moet worden overwogen dat het ter wille van opleidingsrendement en logistieke ondersteuning het beste is deze machines op brigadeniveau in een ,,pool" op te nemen. Deze ,,pool" zal dan groter moeten zijn dan het huidige ondersteuningspeloton van de pantsergeniecompagnie, maar zodanig zijn georganiseerd dat onder-bevelstellingen bij andere genie-eenheden eenvoudig kunnen worden gerealiseerd.

Een manoeuvre-eenheid heeft meer behoefte aan adviezen op geniegebied dat tot nu toe het geval was. Bovendien zal een manoeuvre-eenheid mogelijk afwisselend in de voorste lijn en in een meer naar achteren gelegen lijn optreden. Het tot nu toe gevolgde systeem van het uitbrengen van adviezen (de commandant van de genie-eenheid die de steun zal leveren, treedt ook op als speciale stafofficier bij het te steunen bataljon) zal ertoe leiden dat veelvuldig wijzigingen zullen optreden in de persoon van de adviseur. Dat is een ongewenste situatie, die kan worden voorkomen door in de bataljonsstaf van het geniebataljon een aantal vaste ,,genieadviseurs" op te nemen. Ook kan worden overwogen om, analoog aan de indeling van de artillerieliaisons, de adviseurs op te nemen in de staven van de manoeuvre-eenheden.

Afb. 1 Mogelijke samenstelling van het brigadegeniebataljon

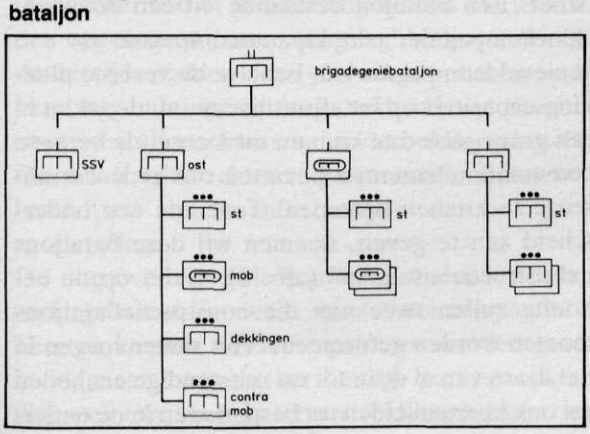

Het geheel overziende komt men al snel tot de conclusie dat zulke hoeveelheden personeel en materieel niet langer in een eenheid van compagniesgrootte kunnen worden georganiseerd. Het is daarom aan te bevelen over te gaan tot de oprichting van het brigadegeniebataljon. De samenstelling daarvan zou als volgt kunnen zijn (zie ook afb. 1 en de tabel).

— *Een pantsergeniecompagnie,* bestaande uit twee pelotons en een compagniesstaf. De pelotons kunnen zijn uitgerust met de M113 als groepsvoertuig en een extra vrachtvoertuig. Dit zou ook een M113 kunnen zijn, maar dat is niet beslist noodzakelijk. De sterkte van deze compagnie zou daarmee komen op ongeveer 100 man en ca. 20 rups/wielvoertuigen.

Mogelijke indeling van personeel

			O	V
Brigadegenie-bataljons	1 × pagncie	: 100		
	1 × gnvldcie	: 100		
	1 × ostcie	: 100		
	1 × ssvcie	: 200		
		500 × 9	4500	1800
Algemene geniebataljons	1 × pagncie	: 100		
	2 × gnvldcie	: 200		
	1 × ostcie	: 150		
	1 × ssvcie	: 200		
		650 × 2	1300	400
Constructie-bataljons	1 × gnvldcie	: 100		
	1 × bmachcie	: 100		
	1 × kaucie	: 100		
	1 × vobrcie	: 75		
	1 × ssvcie	: 200		
		575 × 2	1150	350
Brugslag-bataljon	2 × vouwbrcie	: 500		
	1 × speccie	: 300		
	1 × ssvcie	: 100		
		900 × 1	900	350
Staf gnggp		125 × 1	125	125
Totaal			7975	3025
Huidige aantallen			8535	3045

— *Een genieveldcompagnie,* met een vergelijkbare samenstelling, doch uitgerust met niet gepantserd materieel. De sterkte komt overeen met die van de hiervoor geschetste (nieuwe) pantsergeniecompagnie.
— *Een ondersteuningscompagnie,* bestaande uit drie pelotons: een peloton met als hoofdtaak contramobiliteit (mijnenleggers en verstrooiers), een peloton met als hoofdtaak mobiliteit (brugleggende tanks, genietanks, fascines e.d.), en een peloton met als hoofdtaak dekkingen (wiellaadschoppen, graafmachines en wieldozers).
— *Een staf en verzorgingscompagnie* waarin o.a. een bevoorradingspeloton.
— *Een bataljonsstaf,* verantwoordelijk voor de planning en leiding aan het bataljon en de speciale staftaken ten behoeve van de brigadestaf en bataljonsstaven.

De totale sterkte van een dergelijk bataljon zou ca. 450 à 500 man bedragen.

Het bataljon zou als volgt kunnen optreden.

— *De pantsergeniecompagnie* in de voorste lijn, waar zij in staat is met twee eenheden voor op treden, evenals de brigade dit naar verwachting zal doen. De uitrusting maakt het mogelijk de manoeuvre-eenheden onder alle omstandigheden te volgen en te steunen. De pantsergeniepelotons kunnen eventueel tijdens de uitvoering van het gevecht onder bevel van de voorbataljons worden gesteld; in de voorbereiding kunnen zij onder compagniesleiding efficiënt worden ingezet.
— *De veldcompagnie* in tweede lijn, hetwelk eveneens overeenkomt met hetgeen een brigade doorgaans nodig zal hebben. Deze compagnie heeft een taak in het voorbereiden van een tweede lijn voor de brigade. Treedt de brigade niet op in twee lijnen, dan kan worden overwogen een peloton ter beschikking te stellen van de pantsergeniecompagnie zodat deze over een grotere capaciteit kan beschikken.
— *De ondersteuningscompagnie* kan de beide werkcompagnieën ondersteunen met machines, maar ook zelfstandig taken uitvoeren.

Door het samenbrengen van deze eenheden onder een bataljonsstaf komt daarmee ook op brigadeniveau voldoende planningscapaciteit ter beschikking om de hoeveelheid geniecapaciteit te besturen. Daarmee is tevens de laatste ,,kleine" zelfstandige eenheid (voor zover geen logistieke eenheid) binnen de brigade verdwenen.

Met het vormen van brigadegeniebataljons is binnen de brigade de nodige plannings- en uitvoeringscapaciteit gebracht om de geniewerkzaamheden te kunnen voorbereiden en uitvoeren. Het zal duidelijk zijn dat de ingedeelde capaciteit niet voor elke situatie toereikend is. De legerkorpsgeniecommandant dient dan ook over middelen te beschikken waarbij hij, afhankelijk van de tactische situatie, zwaartepunten kan leggen in het genieoptreden. Voorts zullen ook in het divisie- en legerkorpsachtergebied genietaken (met name in het kader van de mobiliteit en bescherming) moeten worden verricht.
Gelet op de op brigadeniveau reeds ingedeelde geniebataljons zal met twee algemene geniebataljons op legerkorpsniveau kunnen worden volstaan. Deze bataljons zullen, om een effectieve steun aan de brigadegeniebataljons (en eventueel aan 101 Infanteriebrigade) mogelijk te maken, minimaal de elementen dienen te bevatten die op brigadeniveau aanwezig zijn. Teneinde tegelijkertijd ook andere taken in het achtergebied te kunnen uitvoeren zullen die bataljons over een extra genieveldcompagnie moeten beschikken en de ondersteuningscompagnie zal moeten worden versterkt.
Voorts is een van de meest voor de hand liggende samenwerkingsverbanden, ook op dit moment, de integratie van bouwmachine- en kipautoeenheden. Alhoewel beide soorten eenheden een diversiteit aan taken hebben, vormt het formeren en inzetten van wegherstelde tachementen de hoofdtaak. Voor de uitvoering van het wegherstel (mobiliteitstaak) in het achtergebied zijn bouwmachines, kipauto's, personeel en commando-elementen nodig. Samenvoeging van al die elementen van compagniesgrootte in een bataljon zal enerzijds leiden tot een effectieve invulling van de wegherstel taak, anderzijds zullen de mogelijkheden tot het uitvoeren van overige taken optimaal kunnen worden benut. Een bataljon bestaande uit een bouwmachinecompagnie, een kipautocompagnie en een genieveldcompagnie zal, behalve de vereiste planningscapaciteit op bataljonsniveau om de taken in een groot gebied te kunnen uitvoeren, de vereiste commando-elementen bevatten om gedecentraliseerd te kunnen optreden. Teneinde een onderscheid aan te geven, noemen wij deze bataljons ,,constructiebataljons" (afb. 2). Gelet op de behoefte zullen twee van die constructiebataljons moeten worden geformeerd. Het samenvoegen in bataljons van al deze tot nu zelfstandige eenheden zal ook kunnen leiden tot besparingen in de onder-

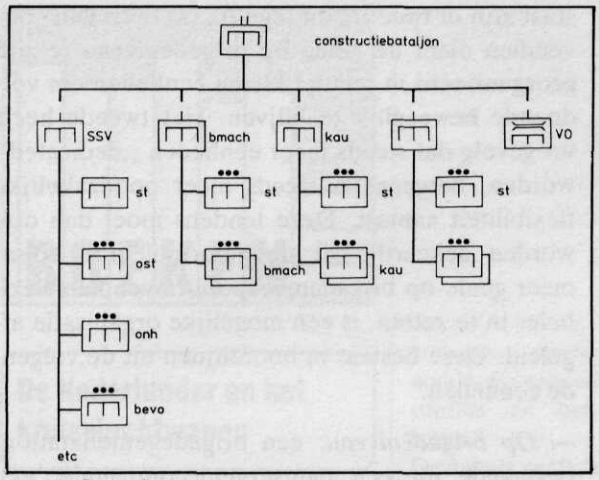

Afb. 2 Organigram van een „constructiebataljon"

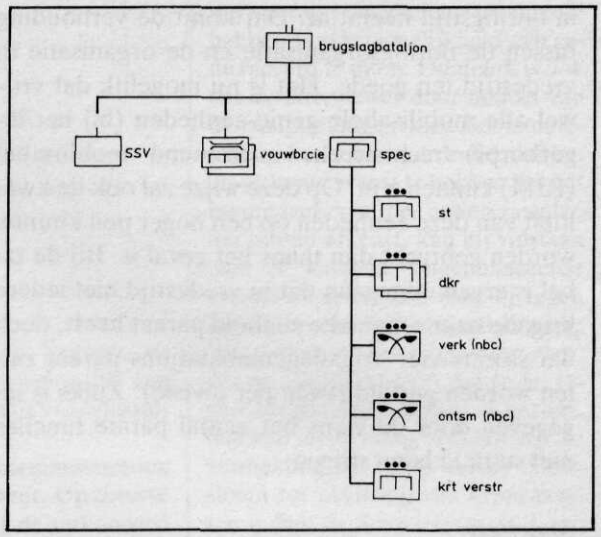

Afb. 3 Organigram van een „brugslagbataljon"

steunende taken (onderhoud en herstel, administratie, e.d.).

De eenheden met brugslagmaterieel, die op dit moment zijn opgenomen in de geniegevechtsgroepen, zouden kunnen worden opgenomen in de constructiebataljons, of kunnen worden samengevoegd tot brugslagbataljons. De vaste-oeverbrugcompagnie (MGB) zal altijd met extra mankracht moeten worden ingezet. Omdat brugslag vaak geïntegreerd zal plaatsvinden met wegherstel („een brug is een weg waar de weg weg is"), ligt integratie in een constructiebataljon voor de hand, omdat daarin ook de mankracht is opgenomen. Het huidige bestand vaste-oeverbrug zal over beide constructiebataljons moeten worden verdeeld.

Andere brugslagmiddelen kunnen zonder aanvullende mankracht worden ingezet. Onderbrenging van die eenheden in een speciaal bataljon kan belangrijke logistieke en operationele voordelen meebrengen. Ook een mogelijk in te voeren mechanische oeverbrug zal vanwege zijn algemene toepasbaarheid in aanmerking komen om te worden opgenomen in een brugslagbataljon (afb. 3). Anderzijds zouden deze eenheden in het voor de hand liggende operationele verband van de constructiebataljons kunnen worden ondergebracht. Die zouden dan echter zo groot worden dat ze onhandelbaar zijn en zulks verdient dan ook geen aanbeveling.

De nog overblijvende eenheden kunnen worden ondergebracht in een „specialistencompagnie". Hiertoe kunnen de duikerpelotons worden gerekend, maar evenzeer het huidige pantserverkenningspeloton, het kaartverstrekkingspeloton en de NBC-ontsmettingscompagnie. Deze compagnie kan het beste worden opgenomen in het brugslagbataljon. Hoewel die eenheden niet van nature bij elkaar in het verband van een (brugslag)bataljon zullen optreden, biedt deze oplossing het grote voordeel dat de gevechtsgroepsstaf niet is belast met het besturen van vele (ten dele zeer) kleine eenheden. Bovendien biedt deze indeling op het gebied van onderhoud en bevoorrading grote voordelen. De eenheden worden namelijk op deze wijze voorzien van de noodzakelijke logistieke steun, die zij tot nu toe ten dele moesten ontberen. Zelf zijn ze te klein en de gevechtsgroep vormt geen schakel in de logistieke keten.

Op legerkorpsniveau bevinden zich aldus twee algemene geniebataljons, twee constructiebataljons en een brugslagbataljon. Deze hoeveelheid eenheden en capaciteit kan worden bestuurd door één geniegevechtsgroepstaf (i.p.v. de huidige twee staven).

Personele en materiële consequenties

In dit artikel is weergegeven hoe de organisatie van de genie-eenheden binnen 1 Lk eruit zou kunnen zien.

Personeel

In de tabel is daarbij weergegeven hoe de personele sterkte van die eenheden zou kunnen zijn. Indien dit wordt vergeleken met de sterkte van de huidige eenheden blijkt, dat het aantal parate functies vrijwel gelijk blijft; het aantal functies

in oorlogstijd neemt af. Dat komt de verhouding tussen de oorlogsorganisatie en de organisatie in vredestijd ten goede. Het is nu mogelijk dat vrijwel alle mobilisabele genie-eenheden (bij het legerkorps) rechtstreeks instromend mobilisabel (RIM) kunnen zijn. Op deze wijze zal ook de kwaliteit van deze eenheden op een hoger peil kunnen worden gebracht dan thans het geval is. Bij de tabel is ervan uitgegaan dat in vredestijd niet iedere brigade haar organieke eenheid paraat heeft, doch dat slechts vier brigadegeniebataljons paraat zullen worden gesteld (twee per divisie). Zulks is ingegeven door de wens het aantal parate functies niet sterk te laten stijgen.

Materieel

Hetgeen voor personeel geldt is in grote lijnen ook voor materieel van toepassing. De voorgestelde organisatie kan vrijwel geheel worden gevuld met de huidige aantallen machines. Invoering van nieuwe machines kan bovendien veel eenvoudiger geschieden dan thans het geval is; er is immers sprake van een zekere concentratie bij de brigades (veelal werden tot dusver zeer kleine aantallen machines ingedeeld bij een groot aantal eenheden, bv. 1 compressor, 2 wiellaadschoppen, 1 mechanische mijnenlegger).

Samenvatting

Dit artikel bedoelt een antwoord te geven op de vraag of een efficiëntere organisatie van de genie wenselijk en mogelijk is. Hiertoe is aandacht besteed aan de twee belangrijkste invloedsfactoren, t.w. de gewijzigde vorm van het verdedigend gevecht en de neiging die bestaat steeds meer gespecialiseerd materieel en eenheden in te voeren. Het eerste heeft tot gevolg dat er een grotere behoefte is ontstaan aan geniesteun op het niveau van de brigade. Met name moet de genie op dit niveau in staat zijn in twee lijnen tegelijk op te treden. Bovendien dient de genie op brigadeniveau te zijn georganiseerd in relatief kleine eenheden om voldoende beweeglijk te blijven. Het tweede heeft tot gevolg dat steeds meer eenheden ,,dedicated" worden, hetgeen de steeds meer noodzakelijke flexibiliteit aantast. Deze tendens moet dan ook worden gekeerd. Uit de geformuleerde eisen: meer genie op brigadeniveau en bovendien flexibeler in te zetten, is een mogelijke organisatie afgeleid. Deze bestaat in hoofdlijnen uit de volgende eenheden.

— *Op brigadeniveau:* een brigadegeniebataljon, bestaande uit een pantsergeniecompagnie, een veldcompagnie, een ondersteuningscompagnie en een stafcompagnie.
— *Op legerkorpsniveau:* twee algemene geniebataljons met een organisatie vergelijkbaar met een brigadegeniebataljon (versterkt); twee constructiebataljons, bestaande uit een relatief groot aantal bouwmachines (bouwmachinecompagnie), veel kipautocapaciteit (kipautocompagnie), een genieveldcompagnie en een stafcompagnie, en ten slotte een brugslagbataljon om de gevechtsgroepstaf van uitvoerende taken te verlossen.
Het geheel kan worden geleid door één geniegevechtsgroepstaf.

Op deze wijze kunnen een geringere hoeveelheid personeel en een vrijwel gelijkblijvende hoeveelheid materieel aanzienlijk efficiënter worden ingezet dan met de huidige organisatie het geval is. Bovendien wordt tegemoetgekomen aan de wensen die leven bij de gebruiker van de geniesteun: de manoeuvre-eenheden.
Het is geenszins de bedoeling geweest een kant-en-klare oplossing aan te reiken, doch slechts een bijdrage te leveren aan een discussie die momenteel gaande is. Daarbij is getracht de richting aan te geven waarin naar de mening van de stellers naar een oplossing moet worden gezocht.